

EDITORIAL

Ethical and deontological issues in school and university sports

Etic și deontologic în educația fizică și sportul școlar și universitar

Traian Bocu

"Iuliu Hațieganu" University of Medicine and Pharmacy Cluj-Napoca

Editor-in-Chief of the Palestrica Mileniului III journal

Vice-President of the Romanian Medical Society of Physical Education and Sport

traian_bocu@yahoo.com

Teaching and scientific activities specific to education and implicitly, physical education and sports activities must be based on ethical and deontological principles. Because the field of *physical education and sport* is through its assumed missions an interdisciplinary field, it involves major interferences with several adjacent areas: education sciences, medicine, psychology, sociology, etc. This is why both the teaching and the scientific research component of physical education must adopt some of the ethical and deontological principles of these interference areas.

It should not be overlooked that teaching in physical education is predominantly based on practical activities intended for the category of what is known as the school and university population, in order to achieve the main objective assumed, that of ensuring and maintaining an optimal health status. Physical education or *sport*, as physical education is defined in the *White Book of Sport* (***, 2007), is intended for the entire middle school population and partly, for the high school and university population. However, the fact that sport has become compulsory in the curricula of these categories requires the respect of some deontological rules. One of these rules, which is perhaps the most important one, is to take into consideration the *different biopsychomotor characteristics of the participants*, during the teaching process. This rule involves the a priori knowledge of these characteristics, which can only be obtained by the preliminary testing of the subjects and their classification into groups depending on their physical fitness and health level. Subsequently, the differentiated and individualized treatment and evaluation of the participating pupils and students will allow them to take pleasure in physical education and sports activities. We have written about some of these aspects in previous editorials. Now, we cite a published article referring to medical examination prior to the beginning of organized activity, as a deontological requirement for curricular physical education and sports activity (Bocu et al., 2002a). The authors propose the distribution of the participants (pupils-students) into 5 categories of physical exercise

depending on their health status, and the consecutive adaptation of exercise and evaluation according to this health status, based on the proposals of the department, for different physical fitness and health levels (Bocu et al., 2002b). In line with the results of annual medical examinations conducted by school and university doctors, the profile of participants in physical education and sports activities can be established, so as to allow the application of differentiated and individualized methods specific to the profession, used as principles.

On the other hand, scientific research in the field of physical education adopts methods used by interference disciplines (medicine, education sciences, psychology, sociology). For example, an extension of the research area is the *study of physical exercise* based on the study of human or animal subjects. This is why the ethical and deontological code of physical education must use and respect the ethical rules specific to the fields related to the research performed. In any situation, the research must be based on a study protocol including at least the following aspects: *title; hypothesis; period and place of the research; subjects and groups; tests applied; statistical processing*.

According to the legislation in force (Law 206/2004) (Raicu, 2005) and to the provisions of the (internal) University Ethical and Deontological Code, as well as to international declarations and agreements (***, 2008), the research methodology and ethics have to be respected. Studies on human subjects will have to take into account as a priority the avoidance of any physical, mental or moral damage to the participants and will be initiated only after obtaining the informed consent of the participants. In the case of minor participants, the informed consent of the parent/legal tutor must be obtained. A research project, even in the case of research for graduation/master theses, must be approved in terms of research ethics, according to the case, by the scientific supervisor and the Ethics Commission of the faculty/university. The basic idea is that any research activity performed on human subjects or any experiment carried out on animals requires the approval

of the university Ethics Commission or of authorized committees, while respecting the special ethical norms of research activity (1, 2).

The requirements for a research project are: to be developed by experienced researchers, to have an adequate infrastructure, to be based on the informed consent of the subjects, to be approved by an ethics board experienced in the rights and needs of children (Butnariu et al., 2009).

The use of the research results also falls under the incidence of professional ethical and deontological norms. Results can be used in three ways: presentation in scientific meetings, publication in specialized journals, and application in practice through the research performed. In all these three forms, the approval of the Ethics Commission, obtained before the initiation of the research, is assuring.

In 2004, the Law on good practice in scientific research, technological development and innovation was elaborated (Raicu, 2004; Raicu, 2005), which was changed and completed by Law no. 398/2006 (Pisoschi & Ardelean, 2007), inspired by international legislation. According to this law, Romania as a full right member of the European Union has the obligation to strictly respect the laws and rules of the European Union regarding ethical requirements in science (Butnariu et al., 2009).

* * *

Cele două activități specifice educației, didactică și științifică, implică activitățile de educație fizică și sport trebuie să se bazeze pe principiile eticii și deontologiei. Deoarece domeniul *educație fizică și sport*, prin misiunile pe care și le-a asumat, este un domeniu interdisciplinar, acesta are interferențe majore cu câteva domenii limitrofe: științele educației, medicina, psihologia, sociologia și altele. Din aceste motive, atât componenta didactică, cât și de cercetare științifică a educației fizice este necesar să preia din principiile etice și deontologice ale acestor domenii de interferență.

Nu trebuie uitat faptul că activitatea didactică a educației fizice se bazează preponderent pe activități practice, care se adresează categoriei numită populație școlară și universitară, în scopul atingerii principalului obiectiv asumat, cel al promovării și menținerii unei stări de sănătate optimă. Educația fizică sau *sportul*, cum este definită aceasta în *Cartea albă a sportului* (***, 2007), se adresează întregii populații de vârstă gimnazială și parțial celei liceale și universitare. Dar, faptul că sportul devine obligatoriu în curricula acestor categorii, impune respectarea unor reguli deontologice. Una dintre aceste reguli și poate cea mai importantă este respectarea *configurației biopsihomotrice diferențiate a participanților*, pe parcursul procesului didactic. Această regulă implică cunoașterea a priori a acestei configurații, fapt care se poate obține numai prin testarea prealabilă a subiecților și repartizarea lor pe grupe graduale de nivel al condiției fizice și stării de sănătate. În continuare, tratarea diferențiată și individualizată precum și evaluarea diferențiată, vor face ca participanții elevi și studenți să participe cu plăcere la activitățile de educație

fizică și sport. În editorialele noastre precedente am mai scris despre unele din aceste aspecte. De această dată cităm un articol publicat, referitor la examenul medical prealabil începerii activității organizate, ca o necesitate deontologică în activitatea curriculară de educație fizică și sport (Bocu et al., 2002a). Autorii propun repartizarea participanților (elevi-studenți) pe 5 categorii de efort fizic combinat cu starea de sănătate constatată, iar ca urmare adaptarea efortului și evaluării conform acestor stări constatate, potrivit unor oferte ale catedrei, elaborate pentru diferite niveluri ale condiției fizice și stării de sănătate (Bocu et al., 2002b). Cuplate cu unele rezultatele extrase din examenele de bilanț anual efectuate de medicii școlari și universitari, pot fi alcătuite profilele participanților la activitățile de educație fizică și sport, în așa fel încât să poată fi aplicate metodele diferențiate și individualizate specifice profesiei, ridicate la rang de principii.

Cercetarea științifică în domeniul educației fizice, în schimb, împrumută metode din disciplinele de interferență (medicină, științele educației, psihologie, sociologie). Spre exemplu, o extensie a ariei de cercetare este *studiul efortului fizic* efectuat prin cercetări pe subiecți umani sau pe animale. De aceea, codul de etică și deontologie al domeniului educație fizică trebuie să folosească și să respecte regulile de etică specifice domeniilor în care se încadrează cercetarea. În orice situație cercetarea va trebui să se bazeze pe un protocol, care va trebui să cuprindă cel puțin următoarele repere: *titlul cercetării; ipoteza; perioada și locul desfășurării cercetării; subiecții și loturile; testele aplicate; procesarea statistică.*

Conform legii în vigoare 206/2004 (Raicu, 2005) și a prevederilor din Codul de etică și deontologie universitară (internă) precum și a declarațiilor și acordurilor internaționale (***, 2008) trebuie respectată metodologia și etica în cercetare. Cercetările pe subiecți umani vor trebui să aibă în vedere cu prioritate evitarea oricărei prejudicieri fizice, psihice sau morale a participanților și se vor desfășura numai după obținerea consimțământului informat al participanților. În cazul participanților minori, este necesară obținerea consimțământului informat al părintelui/tutorei legal. Proiectul de cercetare, chiar și în cazul cercetărilor pentru lucrarea de licență/disertație, trebuie avizat din punctul de vedere al eticii de cercetare, după caz, de îndrumătorul științific și de Comisia de etică din facultate/universitate. Ideea care se desprinde este aceea că pentru orice activitate de cercetare efectuată pe subiecți umani sau prin experimente desfășurate pe animale trebuie să se obțină avizul prealabil al Comisiei de etică al universității sau a comitetelor abilitate, cu respectarea normelor speciale de etică în activitatea de cercetare (1, 2).

Un proiect de cercetare trebuie să fie realizat de cercetători cu experiență, să beneficieze de infrastructură adecvată, să se bazeze pe consimțământul informat/avizul subiecților, să fie aprobat de către un comitet de etică cu experiență în drepturile și nevoile copiilor (Butnariu et al., 2009).

Sub incidența Normelor de etică și deontologie profesională intră și formele de valorificare ale rezultatelor cercetării. Valorificarea se poate face în trei feluri: comunicarea în cadrul unor manifestări științifice, publicarea în reviste de specialitate și aplicarea în practică

a rezultatelor obținute prin cercetarea efectuată. În toate din aceste trei forme de valorificare existența avizului Comisiei de etică, obținut la începutul cercetării, este asigurator.

În anul 2004 s-a elaborat Legea privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare (Raicu, 2004; Raicu, 2005), modificată și completată prin legea nr.398/2006 (Pisoschi & Ardelean, 2007), legi inspirate din legislația internațională. Conform acestor legi, România, ca țară membră cu drepturi depline a Uniunii Europene, are obligația de a respecta cu strictețe legislația și regulile Uniunii Europene referitoare la reglementările etice în știință (Butnariu et al., 2009).

References

- Bocu T, Tache S, Laza V, Mazilu M, Mîrza M. Examenul medical (evaluarea biomotrică) o necesitate deontologică în activitatea curriculară de educație fizică și sport din învățământul universitar medical. *Palestrica Mileniului III-Civilizație și sport*, 2002a;2(2):59-66
- Bocu T, Tache S, Laza V, Mazilu M, Mîrza M. Oferte și opțiuni în practicarea activităților curriculare de educație fizică și sport din învățământul universitar medical. *Palestrica Mileniului III-Civilizație și sport*, 2002b;2(3):59-65

- Butnariu A, Lupu I, Buta M. Consimțământul informat în practica pediatrică și în cercetarea vizând copilul. *Revista Română de Bioetică*, 2009;7(1):38-46.
- Pisoschi A, Ardelean A. Aspecte metodologice în cercetarea științifică. Ed. Academiei Române, București 2007, Cap 10, 11.
- Raicu G. Comitetele locale de etică în România. *Revista Română de Bioetică*, 2004;2(2):106-110.
- Raicu G. Legislația națională privind etica cercetării în România, *Revista Română de Bioetică*, 2005;3(4):71-76.
- ***. Cartea albă privind sportul. Oficiul pentru Publicații Oficiale ale Comunităților Europene, Luxemburg, 2007
- ***. World Medical Association, Declaration of Helsinki: Ethical principles for medical research involving human subjects. Adopted at the 59th World Medical Association Assembly, Seoul, Korea, October, 2008

Websites

- (1) Norme de aplicare a codului de etică și deontologie profesională universitară. <http://www2.unitbv.ro/LinkClick.aspx?fileticket=HXR6t7zliEs%3D&tabid=85> Accessed on November 2014
- (2) Codul de etică și deontologie universitară al Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca. <https://www.google.ro/#q=codul+de+etica+al+umf+iuliu+hatieganu+cluj-napoca> Accessed on November 2014